

45.k feladat:

Függvényvizsgálat.

1. $f(x) := x \cdot \arctg x$, $D(f) = \mathbf{R}$. Nullhelyek: $f(x) = 0 \Leftrightarrow x = 0$, $(\forall x \in D(f) \setminus \{0\} \ f(x) > 0)$,

Határértékek: $D(f)$ azon torl. pontjaiban, ahol f nem folytonos, vagy nem értelmezett: $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$, $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = +\infty$.

2. Monotonitás, szélsőértékek: $f'(x) = \arctg x + \frac{x}{1+x^2}$, $f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = 0$, $f'(x) < 0$, ha $x < 0$ és $f'(x) > 0$, ha $x > 0$
 $\Rightarrow f$ szig. mon. fogyó a $(-\infty, 0)$ intervallumon és szig. mon. növény a $(0, +\infty)$ intervallumon, $\Rightarrow f(0) = 0$ glob.minimum.

3. Értékkészlet: f monoton szakaszainak és határértékeinek ismeretében: $R(f) = [0, +\infty)$.

4. Konvexitás, konkávitás, inflexió: $f''(x) = \frac{1}{1+x^2} + \frac{(1+x^2) - x \cdot 2x}{(1+x^2)^2} = \frac{2(1+x^2) - x \cdot 2x}{(1+x^2)^2} = \frac{2}{(1+x^2)^2} \Rightarrow$
 $\forall x \in D(f) \ f''(x) > 0$, tehát f szig. konvex függvény, inflexió nincsen.

5. Aszimptoták: f -nek van aszimptotája, ha $\exists \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - m \cdot x - b) = 0 \Rightarrow m = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{f(x)}{x}$, $b = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (f(x) - mx)$.

$$\begin{aligned} \text{Itt } m_1 &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \arctg x = -\frac{\pi}{2}, \quad m_2 = \lim_{x \rightarrow +\infty} \arctg x = \frac{\pi}{2}, \quad \text{és} \quad b_{2,1} = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} (x \cdot \arctg x \mp \frac{\pi}{2} x) = \\ &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} x \cdot \frac{\arctg x \mp \frac{\pi}{2}}{\sin(\arctg x \mp \frac{\pi}{2})} \cdot \sin(\arctg x \mp \frac{\pi}{2}) = \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\arctg x \mp \frac{\pi}{2}}{\sin(\arctg x \mp \frac{\pi}{2})} \cdot \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \mp x \cdot \cos(\arctg x) = 1 \cdot \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\mp x}{\sqrt{1 + \tg^2(\arctg x)}} = \\ &= \lim_{x \rightarrow \pm\infty} \frac{\mp 1}{\operatorname{sgn} x \cdot \sqrt{\frac{1}{x^2} + 1}} = -1, \end{aligned}$$

tehát a $-\infty$ -beli aszimptota az $x \mapsto -\frac{\pi}{2} \cdot x - 1$ egyenes, a $+\infty$ -beli aszimptota az $x \mapsto \frac{\pi}{2} \cdot x - 1$ egyenes.

